

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 38/2021)

София, 6 октомври 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 30.09.2021 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Площи и производство на тютюн	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
2.	Есенна кампания.....	5
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7
4.	Цени	7
4.1	Зърнени и маслодайни култури	7
4.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 30.09.2021 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

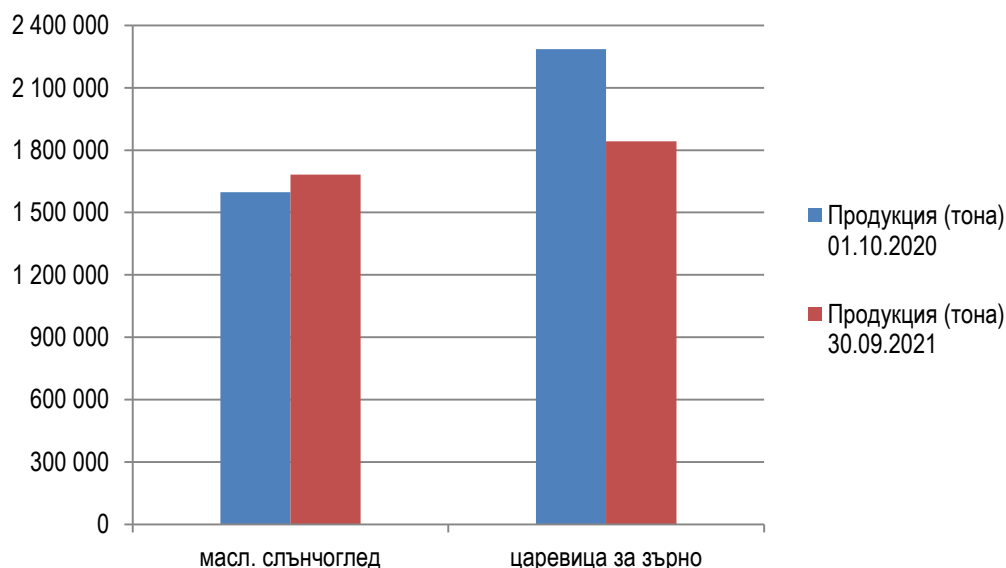
По оперативни данни, към 30.09.2021 г. средните добиви от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са респективно с 18,3% и 18,8% по-високи на годишна база. Така, въпреки по-малкия размер реколтирани площи до момента, продукцията от маслодаен слънчоглед вече надхвърля с 5,4% отчетената по същото време на 2020 г. Производството на царевица все още изостава спрямо година по-рано (с 19,4%), поради по-бавния темп на прибиране на реколтата.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 30.09.2021 г.

	30.09.2021					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	837 888	703 985	84,0%	1 682 491	239	3,5%	-10,9%	5,4%	18,3%
царевица за зърно	573 643	320 781	55,9%	1 841 829	574	0,0%	-32,2%	-19,4%	18,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 30.09.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Площи и производство на тютюн

Към края на м. септември 2021 г. събраните количества тютюн от типовете „Вирджиния“ и „Бърлей“ са с по 2,4% над нивата отпреди една година, като значително по-високите средни добиви от декар компенсират намалението на реколтираните площи. От

друга страна, при Ориенталския тютюн се отчита свиване на продукцията със 7%, в резултат от редуциране на площите.

Площи и производство на тютюн към 30.09.2021 г.

	30.09.2021				Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн-Ориенталски	2 343	2 343	3 567	152	-9,1%	-9,1%	-7,0%	2,0%
Тютюн-Вирджиния	956	920	1 443	157	-24,1%	-23,8%	2,4%	34,2%
Тютюн-Бърлей	191	191	506	265	-31,8%	-27,1%	2,4%	40,2%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХГ

1.3 Площи и производство на зеленчуци

На този етап производството на пипер, картофи, домати, краставици и зеле от открити площи е в границите от 2,6% до 43,8% по-малко на годишна база. Намалението се дължи главно на по-малкия размер реколтирани площи към момента, като при зелето и домати това е съчетано и с по-ниски средни добиви от декар. Добитите количества дини и пъпеши са респективно с 37,9% и 21,8% над отчетените по същото време на миналата година.

По отношение на оранжерийното производство на домати и краставици, за периода от началото на 2021 г. до момента е налице ръст от съответно с 5,6% и 8,7% на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини и пъпеши към 30.09.2021 г.

	30.09.2021				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	10 605	6 471	116 712	1 804	9,8%	-17,9%	-8,6%	11,4%
домати на открито	2 248	2 055	33 229	1 617	-18,0%	-23,3%	-24,6%	-1,8%
краставици на открито*	509	504	7 931	1 574	-34,5%	-33,9%	-26,2%	11,7%
пипер на открито	2 695	2 435	36 327	1 492	4,4%	-4,7%	-2,6%	2,2%
зеле	1 220	312	6 396	2 050	-10,2%	-31,1%	-43,8%	-18,5%
дини	4 960	4 689	104 118	2 220	7,3%	12,5%	37,9%	22,5%
пъпеши	2 778	2 701	32 630	1 208	1,5%	-0,3%	21,8%	22,1%

	30.09.2021				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
домати в оранжерии	465**	451**	39 123	8 675	-14,8%	-7,2%	5,6%	13,8%
краставици в оранжерии	448**	422**	44 672	10 586	2,3%	-0,2%	8,7%	9,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* вкл. и корнишони

** Данните са за разгънати площи.

Забележка: Данните за засадени площи с краставици от предходния бюлетин са ревизирани.

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Последните оперативни данни сочат увеличение на прибраните количества десертно грозде, праскови и малини в рамките на 2,8% - 5,6% спрямо същия период на 2020 г. При малините и десертното грозде това е в резултат на по-високите средни добиви, а при прасковите - на по-големия размер реколтирани площи. Засега производството на сливи, винено грозде, круши, орехи и ябълки изостава с между 4,1% и 20,9% на годишна база.

Площи и производство от трайни насаждения към 30.09.2021 г.

	30.09.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 600	1 565	12 798	818	-20,0%	-20,9%	-1,1%
круши	633	349	1 762	505	0,0%	-8,5%	-8,5%
праскови	3 007	2 985	22 240	745	4,3%	3,2%	-1,1%
сливи	9 238	8 570	58 177	679	8,3%	-4,1%	-11,5%
кайсии	2 950	2 950	23 009	780	*	*	*
орехи	9 268	1 626	2 401	148	-5,0%	-10,0%	-5,1%
малини	1 865	1 758	6 146	350	-8,6%	5,6%	15,9%
лозя винени	33 101	17 271	107 650	623	-15,5%	-5,0%	12,3%
лозя десертни	2 771	2 372	13 181	556	-4,4%	2,8%	7,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

Забележка: Данните за площи за реколтиране със сливи, кайсии, малини и винени лозя от предходния бюлетин са ревизирани.

2. Есенна кампания

В ход е сеитбата на есенните култури за реколта `2022. Към 30.09.2021 г. засетите площи с маслодайна рапица са с 27,7% повече на годишна база, а при ръжта увеличението е над два пъти. На този ранен етап площите с пшеница, ечемик и тритикале са с между 72% и 79,5% под миналогодишните.

Засети площи с есенници към 30.09.2021 г. (ха)

Култура	01.10.2020	30.09.2021	Изменение
пшеница	25 214	6 160	-75,6%
ечемик	4 344	889	-79,5%
маслодайна рапица	37 858	48 327	27,7%
ръж	70	178	154,3%
тритикале	225	63	-72,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

В рамките на последната седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 55,4 хил. тона пшеница и 1,5 хил. тона ечемик. Общо за периода от началото на пазарната 2021/22 година до 3 октомври 2021 г., износът на пшеница през порта нараства над два пъти на годишна база, а този на ечемик – с 25,2%. Все още не са преминавали товари с рапица от реколтата `2021.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 03.10.2020	05.07.2021 – 03.10.2021	Изменение на годишна база
пшеница	375 345	762 340	103,1%
ечемик	43 228	54 112	25,2%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколтата `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При минимално количество, отчетено за последната седмица (4 хил. тона), общият износ на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на настоящата пазарна година до момента изостава с 26,1% на годишна база. Няма данни за преминали товари със слънчоглед от новата реколтата през порта.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 03.10.2020	30.08.2021 – 03.10.2021	Изменение на годишна база
царевица	176 796	130 567	-26,1%
слънчоглед	-	-	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 3 октомври 2021 г. е реализиран минимален внос на царевица през Пристанище Варна - 3,9 хил. тона. Все още няма данни за осъществен импорт на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. юли 2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 29 септември 2021 г. се наблюдава леко увеличение на средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), ечемик, царевица и слънчоглед за страната, в рамките на 0,3% - 3,1% на седмична база. Без промяна остава цената на рапицата.

Сравнявайки със същия период на миналата година, основните зърнени и маслодайни култури са поскъпнали с между 28,4% (ечемик) и 41,1% (царевица).

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 29.09.2021 г., лв./тон без ДДС

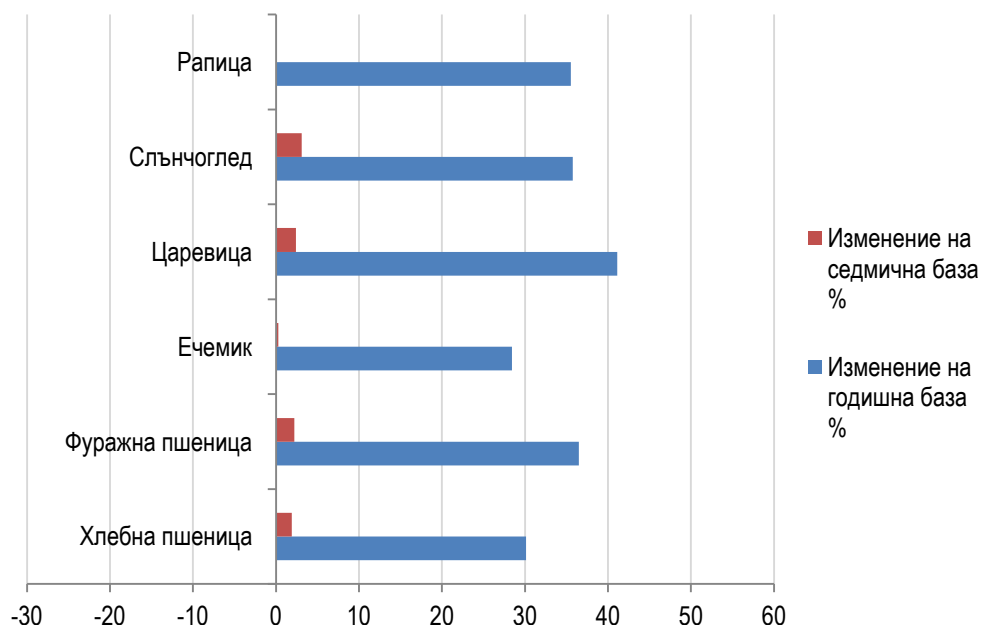
	30.09.2020	23.09.2021	29.09.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	332	424	432	30,1	1,9
Фуражна пшеница	307	410	419	36,5	2,2
Ечемик	278	356	357	28,4	0,3

	30.09.2020	23.09.2021	29.09.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Царевица	304	419	429	41,1	2,4
Слънчоглед	755	994	1 025	35,8	3,1
Рапица	723	980	980	35,5	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 29.09.2021 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

През последната седмица се отчитат разнопосочни изменения на цените на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Средните цени на едро на пипера (зелен и червен), прасковите, ябълките, оранжерийните краставици, десертното грозде и пъпешите спадат с между 1,1% и 7,1% на седмична база, докато при домати (оранжерийни и полски), зелето и картофите е налице повишение от 3,6% до 8%. Цената на дините се запазва на нивото от предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 01.10.2021 г., лв./кг

	02.10.2020	24.09.2021	01.10.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,61	0,75	0,81	32,8	8,0
домати (оранжерийни)	1,96	1,96	2,03	3,6	3,6
домати (открити площи)	1,37	1,13	1,19	-13,1	5,3
домати (внос)	*	*	*	-	-

	02.10.2020	24.09.2021	01.10.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
краставици (оранжерийни)	1,32	1,95	1,86	40,9	-4,6
краставици (открити площи)	1,24	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,11	1,45	1,39	25,2	-4,1
пипер (червен)	1,37	1,75	1,73	26,3	-1,1
зеле	0,62	0,95	1,02	64,5	7,4
дини	0,63	0,44	0,44	-30,2	0,0
пъпеши	*	1,40	1,30	-	-7,1
праскови	1,65	2,25	2,16	30,9	-4,0
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,38	1,21	1,16	-15,9	-4,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,60	1,45	1,37	-14,4	-5,5

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Към началото на м. октомври 2021 г. оранжерийните домати се търгуват с 3,6% по-скъпо спрямо година по-рано, а зеленият и червеният пипер, прасковите, картофите, оранжерийните краставици и зелето - в границите от 25,2% до 64,5%. От друга страна, цените на домати от открити площи, десертното грозде, ябълките и дините са с между 13,1% и 30,2% под миналогодишните.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 01.10.2021 г.

